

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK JMÉNEM REPUBLIKY

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátě složeném z předsedkyně JUDr. Ludmily Valentové a soudců JUDr. Václava Novotného a JUDr. Lenky Matyášové v právní věci žalobce **F. B.**, zastoupeného advokátem Mgr. Alešem Hájovským, se sídlem nám. Republiky 57, Tachov, proti žalovanému **Ministerstvu vnitra**, se sídlem Nad Štolou 3, Praha 7, o kasační stížnosti žalobce proti rozsudku Krajského soudu v Plzni ze dne 2. 7. 2003, č. j. 59 Az 464/2003 -15,

t a k t o:

- I. Kasační stížnost se **z a m í t á**.
- II. Žalovanému se **n e p ř i z n á v á** náhrada nákladů řízení o kasační stížnosti.

O d ů v o d n ě n í:

Kasační stížností ze dne 17. 7. 2003 napadl žalobce – stěžovatel (§ 105 odst. 1 s. ř. s.) rozsudek Krajského soudu v Plzni ze dne 2. 7. 2003, kterým byla zamítnuta jeho žaloba proti rozhodnutí Ministerstva vnitra ze dne 17. 12. 2002, č. j. OAM-6886/VL-11-C10-2001. Tímto rozhodnutím nebyl žalobci udělen azyl z důvodu nesplnění podmínek stanovených v § 12, § 13 odst. 1, 2 a § 14 zákona č. 325/1999 Sb., o azylu a o změně zákona č. 283/1991 Sb., o Policii České republiky, ve znění pozdějších předpisů. Současně bylo rozhodnuto, že se na žalobce nevztahuje překážka vycestování podle § 91 zákona. Proti rozhodnutí žalovaného podal žalobce žalobu, o níž rozhodl Krajský soud v Plzni tak, že ji jako nedůvodnou zamítl.

Proti rozsudku soudu směřuje kasační stížnost, o které Nejvyšší správní soud rozhoduje. V kasační stížnosti stěžovatel uplatnil důvod uvedený v § 103 odst. 1 písm. b)

zákona č. 150/2002 Sb., soudní řád správní (s. ř. s.). Namítá, že správní orgán ve svém rozhodování vycházel z nedostatečných informací a podkladů pro své rozhodnutí, k podkladům pro rozhodování se neměl možnost vyjádřit. Nemohl se vyjádřit ani při jednání soudu, neboť nebylo ve věci nařízeno jednání. Dle jeho názoru se jak správní orgán, tak soud nedostatečným způsobem vyrovnaly s dokazováním, mělo být provedeno zjištění písemného stanoviska orgánů státní správy a místní samosprávy k osobě stěžovatele a k jeho politickému přesvědčení. Současně stěžovatel požádal o přiznání odkladného účinku podle § 107 s. ř. s.

Žalovaný ve svém písemném vyjádření ke kasační stížnosti popírá oprávněnost důvodů uvedených žalobcem, dle jeho názoru neprokazují, že by na podkladě shromážděných důkazů nesprávně posoudil skutkový stav věci a na základě toho vydal nesprávné rozhodnutí. Ekonomické potíže stěžovatele a fakt, že tento byl nezaměstnaný vyplývají dle jeho názoru z celkové hospodářské situace v Moldavsku, nikoli z členství či „nečlenství“ v komunistické či jiné straně. Důvodem žádosti byla dle jeho názoru i legalizace pobytu na území České republiky, kde se stěžovatel zdržoval téměř čtyři měsíce bez povolení k pobytu. Navrhuje proto kasační stížnost zamítnout.

Nejvyšší správní soud posoudil v první řadě nezbytnost vydání rozhodnutí o návrhu na přiznání odkladného účinku kasační stížnosti dle § 107 s. ř. s. a dospěl k závěru, že o něm není třeba rozhodovat tam, kde je o kasační stížnosti věcně rozhodováno bez prodlení, tj. neprodleně po jejím předložení Nejvyššímu správnímu soudu a po nezbytném poučení účastníků řízení, neboť se jedná o věc, která byla vyřízena v souladu s ustanovením § 56 s. ř. s. ve spojení s § 120 s. ř. s. přednostně.

Nejvyšší správní soud přezkoumal kasační stížností napadené rozhodnutí Krajského soudu v Plzni v mezích uplatněných důvodů a dospěl k závěru, že kasační stížnost není důvodná.

Ze spisového materiálu bylo zjištěno, že stěžovatel požádal dne 18. 7. 2001 o udělení azylu, přičemž v žádosti uvedl jako důvod, že si chce vydělat v České republice peníze na operaci své manželky, neboť vláda jeho země mu nemůže v jeho tíživé situaci pomoci. V protokolu o pohovoru dále uvedl, že nemůže v Moldavsku najít práci, proto v roce 1998 pracoval osm měsíců na Kypru, odkud byl vyhoštěn. Se svými finančními problémy se obrátil v roce 1989 na OV KSSS, na odbory a posléze v roce 1995 k tajemníkovi prezidenta, nebyly však řešeny. Uvedl, že nebyl členem žádné politické strany ani hnutí ani se politicky neangažoval. V případě návratu do vlasti, jak uvádí, by mu hrozily pouze ekonomické problémy. S obsahem protokolu, byl stěžovatel seznámen v ruském jazyce, proti jeho znění neměl žádné námitky ani nežádal jeho doplnění o jiné důležité skutečnosti. Na základě zjištěných skutečností v průběhu řízení tak žalovaný dospěl k závěru, že žadatel neuvedl žádnou konkrétní skutečnost svědčící domněnce, že byl ve své vlasti pronásledován nebo má odůvodněný strach z pronásledování ve smyslu zákona o azylu. Důvodem pro udělení azylu jsou jeho vlastní ekonomické problémy, které nelze podřadit zákonným důvodům pro udělení azylu dle § 12. Žalovaný neshledal ani podmínky pro udělení azylu dle § 13, resp. § 14 zákona ani překážky vycestování dle § 91 zákona.

Krajský soud neshledal, že by rozhodnutí žalovaného vycházelo z nedostatečně zjištěného skutkového stavu, ani že by byl stěžovatel zkrácen na svých právech účastníka řízení. Ze spisového materiálu vyplývá, že mu bylo v průběhu správního řízení několikrát umožněno uvést vše podstatné pro posouzení jeho návrhu na udělení azylu. Ke svému tvrzení o nedostatečně zjištěném skutkovém stavu nenabídl žádné důkazní prostředky. Soud tak

považoval skutková zjištění učiněná žalovaným za dostačující. Otázku diskriminace ze strany státních orgánů Moldavska a odepření přístupu k zaměstnání a diskriminaci po odmítnutí jeho vstupu do komunistické strany Moldavska otevírá poprvé až v žalobě. O věci samé rozhodoval soud bez jednání podle § 51 odst. 1 s. ř. s., neboť se stěžovatel ve stanovené lhůtě k výzvě soudu, kterou řádně převzal nevyjádřil. Vzhledem ke skutečnosti, že žalobu sepsal stěžovatel v českém jazyce, soud neměl důvod předpokládat, že obsahu výzvy, která mu byla v tomto směru dne 19. 5. 2003 doručena neporozuměl.

Dle ustanovení § 109 s. ř. s. je Nejvyšší správní soud v řízení o kasační stížnosti vázán rozsahem a důvody kasační stížnosti. Ke skutečnostem, uplatněných poté, kdy bylo vydáno napadené rozhodnutí, Nejvyšší správní soud v souladu s ustanovením § 109 odst. 4 s. ř. s. nepřihlédl. Skutkovým základem pro rozhodnutí kasačního soudu se tedy mohly stát pouze skutečnosti a důkazy, které byly uplatněny před soudem, který vydal napadené rozhodnutí.

Dle § 12 zákona o azylu se azyl cizinci udělí, bude-li v řízení o udělení azylu zjištěno, že cizinec je pronásledován za uplatňování politických práv a svobod, nebo má odůvodněný strach z pronásledování z důvodu rasy, náboženství, národnosti, příslušnosti k určité sociální skupině nebo pro zastávání určitých politických názorů ve státě, jehož občanství má, nebo v případě, že je osobou bez státního občanství, ve státě jeho posledního trvalého bydliště.

Dle § 16 odst. 1 písm. g) zákona o azylu se žádost o udělení azylu zamítne jako zjevně nedůvodná, jestliže žadatel neuvádí skutečnost svědčící o tom, že by mohl být vystaven pronásledování z důvodů uvedených v § 12 tohoto zákona. Podle § 16 odst. 2 rozhodnutí o zamítnutí žádosti pro její zjevnou nedůvodnost lze vydat nejpozději do třiceti dnů ode dne zahájení řízení o azylu.

Z výše citovaných ustanovení zákona lze dovodit, že správní orgán má povinnost zjišťovat skutečnosti rozhodné pro udělení azylu podle ust. § 12 cit. zákona jen tehdy, jestliže žadatel o udělení azylu alespoň tvrdí, že existují důvody v tomto ustanovení uvedené, případně neuvádí jen důvody ekonomické. V opačném případě žádost jako zjevně nedůvodnou zamítne. Nedojde-li k zamítnutí žádosti jako zjevně nedůvodné ve lhůtě do třiceti dnů od zahájení správního řízení, vydá rozhodnutí podle ust. § 12 s dalšími akcesorickými výroky, tj. existencí překážky vycestování. To ovšem neznamená a z žádného ustanovení zákona tak nelze dovodit, že by správnímu orgánu za této situace vznikla povinnost, aby sám domýšlel právně relevantní důvody pro udělení azylu žadatelem neuplatněné a posléze k těmto důvodům činil příslušná skutková zjištění. Povinnost zjistit skutečný stav věci dle ustanovení § 32 zákona č. 71/1967 Sb., správní řád, má správní orgán pouze v rozsahu důvodů, které žadatel v průběhu správního řízení uvedl.

Podle ustanovení § 103 odst. 1 písm. b) s. ř. s. lze kasační stížnost podat z důvodu tvrzené vady řízení, spočívající v tom, že skutková podstata, z níž správní orgán v napadeném rozhodnutí vycházel, nemá oporu ve spisech nebo je s nimi v rozporu, nebo že při jejím zjišťování byl porušen zákon v ustanoveních o řízení před správním orgánem takovým způsobem, že to mohlo ovlivnit zákonnost, a pro tuto důvodně vytýkanou vadu soud, který ve věci rozhodoval, měl napadené rozhodnutí správního orgánu zrušit; za takovou vadu řízení se považuje i nepřezkoumatelnost rozhodnutí správního orgánu pro nesrozumitelnost.

Skutková podstata, z níž správní orgán vycházel v napadeném rozhodnutí, je se spisy v rozporu, pokud skutkový materiál, jinak dostačující k učiněnému správnímu skutkovému závěru, ve spisu obsažený, vede k jiným skutkovým závěrům, než jaký učinil rozhodující orgán. Skutková podstata nemá oporu ve spisech, chybí-li ve spisech podklad pro skutkový závěr učiněný rozhodujícím orgánem, resp. je nedostačující k učinění správního skutkového závěru.

Z textu kasační stížnosti však nelze zjistit jakými konkrétními vadami trpělo řízení před správním orgánem, pro které měl soud napadené rozhodnutí zrušit a které stěžovatel v řízení před tímto soudem uplatnil. Stěžovatel v odůvodnění kasační stížnosti pouze uvádí, že Ministerstvo vnitra a Krajský soud v Plzni nesprávně posoudily skutková zjištění a nedostatečně se zabývaly námitkami stěžovatele v průběhu předchozích řízení, což bez dalšího nelze podřadit pod důvod pro podání kasační stížnosti dle § 103 odst. 1 písm. b) s. ř. s.

Nejvyšší správní soud se ztotožňuje s hodnocením a závěry Krajského soudu v Plzni, který byl při posuzování zákonnosti rozhodnutí žalovaného správního orgánu vázán v souladu s ustanovením § 75 s. ř. s. rozsahem a důvody podané žaloby a při přezkoumání rozhodnutí vycházel ze skutkového a právního stavu, který tu byl v době rozhodování správního orgánu a nemohl se tedy ani zabývat důvody stěžovatele, které nebyly ve správním řízení uplatněny, tudíž ani nebyly předmětem řízení před správním orgánem.

Nejvyšší správní soud v tomto směru uzavírá, že řízení před správním orgánem netrpělo vadami dovozovanými stěžovatelem a nebyl proto dán důvod, aby Krajský soud v Plzni pro vytýkané vady napadené rozhodnutí žalovaného správního orgánu zrušil.

Vzhledem k výše uvedenému Nejvyšší správní soud kasační stížnost podle ust. § 110 odst. 1 s. ř. s. zamítl.

Stěžovatel neměl ve věci úspěch, nemá proto právo na náhradu nákladů řízení o kasační stížnosti ze zákona (§ 60 odst. 1 ve spojení s ust. § 120 s. ř. s.). Žalovaný správní orgán byl ve věci úspěšný, nevznikly mu však náklady řízení přesahující rámec jeho běžné úřední činnosti. Soud mu proto náhradu nákladů řízení o kasační stížnosti nepřiznal (§ 60 odst. 1 ve spojení s ust. § 120 s. ř. s.).

P o u č e n í: Proti tomuto rozsudku nejsou opravné prostředky přípustné (§ 53 odst. 3 s. ř. s.).

V Brně dne 18. 12. 2003

JUDr. Ludmila Valentová
předsedkyně senátu